

I. CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM

Z lektury 3 numeru „Tatr” (lato 2007) dowiedzieliśmy się, że żołnierze polskich jednostek wojskowych przed wyjazdem do Afganistanu odbywali ćwiczenia właśnie w Tatrach, odbywały się one z użyciem helikopterów i ciekawe, czy z użyciem broni palnej. Taktownie nie będziemy dochodzić, kto zezwolił na zamianę części Tatrzańskiego Parku Narodowego na poligon wojskowy, choć wiemy, że nie była to dyrekcja Parku.

Warkot helikopterów w Tatrach jest dziś rzeczą normalną, bowiem trwa przebudowa kolejki linowej na Kasprowy Wierch, co odbywa się z zaangażowaniem wszelkiego sprzętu możliwego do użycia w tatrzańskich warunkach. Nikogo nie dziwi tablica ustawiona u wejścia na szlak z Kuźnic na Myślenickie Turnie: „Uwaga Turysto! Widząc nadjeżdżający samochód, zachowaj ostrożność. Zejdź z drogi i stań w bezpiecznej odległości. Przepraszamy za utrudnienia”.

Nasz ogromny niepokój wciąż budzą tłumy ludzi w różnym wieku, które zwozi się autobusami i nie bacząc na kondycję i wyposażenie osobiste uczestników tych pielgrzymek, wygania na tatrzańskie szlaki. Z 3 numeru „Tatr” zapożyczyliśmy tekst „Natarcie na Tatry” informujący, co działo się wiosną na tatrzańskich szlakach.

„Wiosenne miesiące roku 2007 sprowadziły w Tatry znacznie więcej gości niż rok temu. Stało się tak zapewne dzięki lepszej pogodzie, ale to wyłącznie gdybanie, nie oparte na żadnych badaniach. Swoją drogą coraz dotkliwiej odczuwamy brak systematycznych, wielostronnych i wieloaspektowych badań ruchu turystycznego w Tatrach - dobrze, że kolejkowa inwestycja na Kasprowym zwróciła uwagę na potrzebę takich badań i TPN zaczyna powoli o nich myśleć”.

Maciej Zdzienicki, *Zadeptywane Tatry*. [w:] „Przyroda Polska”, wrzesień 2007, s.20.

1. Przedstawiony artykuł dotyczy problemu:

- a) szkolenia polskich żołnierzy
- b) budowy kolejki linowej
- c) bezpieczeństwa na tatrzańskich szlakach
- d) ochrony tatrzańskiego krajobrazu

2. Helikoptery i samochody służą w Tatrach do:

- a) realizacji celów wojskowych
- b) przebudowy infrastruktury
- c) prowadzenia badań ruchu turystycznego
- d) zaspokojenia potrzeb dyrekcji parku narodowego

3. Pisząc, że obecność helikopterów w górach jest rzeczą normalną, autor posługuje się:

- a) ironią
- b) aluzją
- c) dygresją
- d) sarkazmem

4. Wyraz „pielgrzymka” w odniesieniu do turystów jest zastosowany jako określenie:

- a) wyprawy w duchu religijnym
- b) wycieczki ludzi o określonym światopoglądzie
- c) wycieczki masowej
- d) wspinaczki amatorów

5. Autor ubolewa, że turyści w Tatrach nie zwracają uwagi na:

- a) sprawność fizyczną
- b) prognozę pogody
- c) zaopatrzenie w niezbędny sprzęt
- d) trening przygotowujący do wspinaczki

6. Cytowane czasopismo „Tatry” zawiera informację o:

- a) ruchu turystycznym w Tatrach
- b) ćwiczeniach wojskowych w obrębie Tatr
- c) przebudowie kolejki linowej
- d) absurdach występujących na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego

II. LITERATURA

7. W „Trenie VII” ból ojca po stracie dziecka zostaje przywołany przez:

- a) powiew wiatru
- b) widok sukienek
- c) myśl o posagu dla córki
- d) widok zabawek

8. W „Trenie VIII” Urszula ukazana jest jako osoba:

- a) pełna powagi
- b) zbuntowana
- c) życzliwa dla wszystkich
- d) pełna radości życia

9. W słowach „Ujął ją sen żelazny, twardy, nieprzespany” dostrzegamy:

- a) metaforę
- b) porównanie
- c) eufemizm
- d) epitet

10. Bajką jest utwór epicki, który zawiera:

- a) morał
- b) puentę
- c) alegorię
- d) fabułę

11. Bajka I. Krasickiego pt. „Lew pokorny” przekonuje, że:

- a) „Żle zmyślać, źle i prawdę mówić w pańskim dworze”
- b) „Zawždy znajdzie przyczynę, kto zdobyczy pragnie”
- c) „Z umysłu pracujących szacunek roboty”
- d) „Miłe złego początki, lecz koniec żaloszny”

12. Dziewczyna ukarała strzelca („Świtezianka”), ponieważ:

- a) nie upolował zwierzyny
- b) złamał przysięgę
- c) ukrył się w lesie
- d) zdradził ją

13. Balladą jest utwór pt.:

- a) „To lubię”
- b) „Lilie”
- c) „Balladyna”
- d) „Niepewność”

14. Balladę cechuje występowanie:

- a) elementów ludowych
- b) postaci historycznych
- c) elementów lirycznych, epickich i dramatycznych
- d) zdarzeń fantastycznych

15. Na uroczystość dziadów („Dziady. Część II”) przybywa duch:

- a) Guślarza
- b) Zosi
- c) Józia
- d) Maryli

16. Atmosferę uroczystości dziadów wzmagają:

- a) pełnia księżyca
- b) zaciemnione wnętrza kaplicy
- c) wypowiedziane przez chór zaklęcie
- d) obecność księdza

17. W „Zemście” A. Fredry Cześnik dyktuje Dyndalskiemu list, aby:

- a) zniechęcić Klarę do małżeństwa z Wacławem
- b) zwabić do siebie Rejenta
- c) zmusić Wacława do poślubienia Podstoliny
- d) sprowokować Rejenta do zburzenia muru

18. „Zemsta” jest komedią, ponieważ:

- a) ma lekką, zabawną akcję
- b) dobrze się kończy
- c) zawiera komizm sytuacyjny
- d) jej tematem jest miłość

III. NAUKA O JĘZYKU

19. Prawidłowo zostało wskazane (podkreślone) dopełnienie w zdaniu:

- a) Nastąpiły ciepłe dni.
- b) Poszła tam z pieskiem.
- c) Potrzymaj tę paczkę.
- d) Zrozumiał wszystkie swoje błędy.

20. Okolicznik miejsca znajduje się w zdaniu:

- a) Powiedz to wreszcie.
- b) Bądź tam o ósmej.
- c) Ukrył się za drzewami.
- d) Wszędzie cię szukam.

21. W zdaniu *W plecaku mojej siostry było tylko kilka kolorowych kredek.* - podmiotem jest wyraz:

- a) w plecaku
- b) siostry
- c) było
- d) kredek

22. W zdaniu *Ten człowiek zdobył najwyższy szczyt świata.* - przydawka jest wyrażona:

- a) rzeczownikiem
- b) zaimkiem
- c) czasownikiem
- d) przymiotnikiem

23. Imiesłów przymiotnikowy został zastosowany w zdaniu:

- a) Czekając na autobus, czytał gazetę.
- b) Ludzie jadący do pracy bardzo się denerwowali.
- c) Drzwi były zamknięte.
- d) Nie widziałam żadnych zapisanych kartek.

24. Prawidłowo jest zbudowane zdanie:

- a) Mając 5 lat, nauczył się jeździć na rowerze.
- b) Jadąc pociągiem, zginał jej bilet.
- c) Posprzątawszy podwórko, wiatr zdmuchnął wszystkie liście.
- d) Napisawszy list, chłopiec poszedł na pocztę.

25. Nieprawidłowo utworzono formę czasownika:

- a) liczywszy
- b) pomógwszy
- c) wziąłwszy
- d) zaniósłszy

26. Zdaniem podrzędnym złożonym okolicznikowym jest wypowiedzenie:

- a) Gdy przyszedł, było już późno.
- b) Mówił, że mi pomoże.
- c) Wszyscy chcieli, byśmy tam poszli.
- d) Choć miał kłopoty, nigdy nie narzekał.

27. Zdaniem podrzędnym złożonym przydawkowym jest wypowiedzenie:

- a) Tam rosły czerwone róże.
- b) Kwiaty, które hodujesz, są piękne.
- c) Miał pomysły, o jakich nikt nigdy nie słyszał.
- d) Wyglądał tak, jakby dopiero się obudził.

28. Skrótownicą literową jest zapis:

- a) ONZ
- b) PKO
- c) ZUS
- d) ZHP

29. Błąd ortograficzny jest w zdaniu:

- a) Przede wszystkim napisz zadanie.
- b) Na pewno się spotkamy.
- c) Wszedł z nienacka.
- d) Wyjrzał z poza krzaków.

30. Związek frazeologiczny zawarty w zdaniu *On ma węży w kieszeni.* - dotyczy człowieka:

- a) mądrego
- b) lubiącego ryzyko
- c) lekkomyślnego
- d) skąpego